

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

3

Številka: 004-03/14-3/
Ljubljana, 15.4.2014

Predlog

Na podlagi prve alineje 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013) je Državni svet Republike Slovenije na 17. seji 16. 4. 2014 določil besedilo Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah v Državni zbor in ga na podlagi prvega odstavka 114. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB 1, 105/10 in 80/13) pošilja Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

Državni svet na podlagi 95. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) pooblašča državnega svetnika Jožeta Slivška za predstavnika Državnega sveta na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles pri obravnavi predloga zakona.

Priloga:

- Predlog zakona

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O VOLITVAH V DRŽAVNI ZBOR

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem

1.1 Ocena stanja

Skladno s 64. členom Zakona o volitvah v državni zbor¹ (v nadaljevanju: ZVDZ), se za vsako volišče določi poseben prostor. Prostor, kjer se glasuje, mora biti urejen tako, da je zagotovljeno tajno izpolnjevanje glasovnic. Za volišče se šteje zgradba, v kateri se glasuje, dvorišče te zgradbe in določen prostor okrog zgradbe. Volilne komisije za vsa volišča, ki so jih določile, pravočasno pripravijo potrebno število prosojnih glasovalnih skrinjic, tiskane glasovnice in drugo volilno gradivo. Prav tako je na volišču treba razobesiti razglase s seznama list kandidatov, o katerih se glasuje.

V praksi so se pri uporabi prosojnih glasovalnih (volilnih) skrinjic (v nadaljevanju: volilne skrinjice) pokazali številni problemi in odprta vprašanja. Uporaba prosojnih volilnih skrinjic je predpisana od leta 2006, in sicer od sprejema novele ZVDZ-B². Po sprejemu navedene novele je Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) v letu 2007 izvedla javni natečaj za nakup volilnih skrinjic in na podlagi javnega natečaja izbrala zunanjega izvajalca, s katerim je bila sklenjena pogodba o nakupu volilnih skrinjic. Služba DVK je z izbranim zunanjim izvajalcem sklenila še pogodbo o hrambi (skladiščenju), distribuciji in čiščenju volilnih skrinjic. S to pogodbo je skušala rešiti problem skladiščenja oziroma hrambe volilnih skrinjic, saj na nekaterih sedežih okrajnih volilnih komisij, t.j. upravnih enotah, njihove hrambe niso mogli zagotoviti. Zaradi specifičnosti materiala, iz katerega so volilne skrinjice izdelane, in uporabe varnostnih nalepk pa se je pokazala tudi potreba po njihovem čiščenju.

Pred izvedbo predčasnih volitev v Državni zbor, 4. 12. 2011, je služba DVK ugotovila, da DVK ne razpolaga z zadostnim številom volilnih skrinjic, zato je morala kupiti 1.096 volilnih skrinjic. Skrinjic ni bilo dovolj, ker so se v času med posameznimi volitvami in na referendumu nekatere uničile, nekaj volilnih skrinjic pa se je preprosto izgubilo ali celo odtujilo. V nekaterih primerih jih volilni odbor, ki jih je prevzel, ni vrnil okrajni volilni komisiji, le-ta pa tudi ne zunanjemu izvajalcu.

Uvedba prosojnih volilnih skrinjic naj bi zagotovila večjo transparentnost volitev in onemogočala zlorabe na voliščih. Njihova prednost naj bi bila predvsem v tem, da je pred pričetkom glasovanja jasno vidno, da v njih ni izpolnjenih volilnih lističev in da se med potekom glasovanja jasno vidi koliko volilnih lističev je bilo do tistega trenutka oddanih. V večini evropskih držav zakonodaja ne določa, kakšne naj bodo volilne skrinjice. Uporabljeni material za volilne skrinjice se od države do države razlikuje – uporabljajo se volilne skrinjice iz lepenke, plastike ali lesa, lahko so transparentne ali ne-transparentne.

Prosojnost volilnih skrinjic sama po sebi ne zagotavlja večje demokratičnosti ali zakonitosti volilnega postopka, le-ta je odvisen od doslednega upoštevanja ostalih pravil, ravnanja z glasovalnimi listki pred začetkom volilnih postopkov, shranjevanje volilnih listkov in skrinjic

---

¹ Zakon o volitvah v državni zbor (ZVDZ; Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1 in 54/07 – Odl.US: U-I-7/07-22, Up-1054/07-24).

² Zakona o volitvah v državni zbor (ZVDZ-B; Uradni list RS, št. 78/2006)

pred volitvami, pregled volilnih skrinjic pred začetkom volilnih postopkov ter ravnanja z njimi po zaključku glasovanja in v fazi preštevanja.

1.2 Razlogi za sprejem

Po izvedenih predčasnih volitvah v Državni zbor leta 2011 je služba DVK izvedla analizo stroškov uporabe prosojnih glasovalnih oziroma volilnih skrinjic, ki so razvidni iz spodnje tabele.

Tabela: Volilne skrinjice – pregled stroškov

NAKUP	HRAMBA	ČIŠČENJE	PREVOZI	SKUPAJ STROŠKI
251.214,00	50.493,60	95.547,50	113.604,40	510.859,50

Iz gornje tabele je razvidno, da je DVK od leta 2007 do konca izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor oziroma za izvedbo 7 glasovanj na volitvah in referendumih skupaj porabila 510.895,50 EUR. Gre za enormne stroške, še posebej, če jih primerjamo s stroški, ki bi nastali, če bi se v praksi še naprej uporabljale volilne skrinjice iz lepenke, kot so se do leta 2006.

Cena enkratnega naročila 5.000 volilnih skrinjic iz lepenke, z dimenzijami 430 x 300 x 400 mm, s tri-barvnim tiskom (grb Republike Slovenije) in dostavo na eno mesto v Ljubljani, bi znašala 0,6809 EUR/kos.³ Glede na to, da je za izvedbo glasovanja potrebnih največ 7.000 glasovalnih skrinjic, to velja v primeru, da gre za dvojno glasovanje na isti dan (volitve in referendum), bi za izdelavo oziroma nakup potrebnega števila volilnih skrinjic, skupaj z DDV, porabili 5.719,56 EUR. Kar pomeni, da bi do sedaj porabljena sredstva za prosojne skrinjice zadostovala za izvedbo 89,32 volitev oziroma glasovanj na referendumih, povedano drugače za 89 let, v primeru enega glasovanja letno.

Strošek dostave in prevzema volilnih skrinjic na sedežih okrajnih volilnih komisij, nakupa, čiščenja in lepljenja grbov nanje, je v letu 2011 za izvedbo predčasnih volitev znašal 55.313,95 EUR. Največji strošek je predstavljal nakup 1.096 novih skrinjic v višini 24.990,00 EUR. Strošek nakupa je bil nujen, ker je bilo potrebno nadomestiti poškodovane in izgubljene oziroma odtujene volilne skrinjice. Čiščenje v višini 14.804,35 EUR je povezano s številom skrinjic, ki so bile uporabljene pri izvedbi volitev, cena pa je bila določena v pogodbi. Dostava v višini 14.400,00 EUR je odvisna od števila prevoženih kilometrov do volilnih enot po Sloveniji. Strošek lepljenja grbov na novo kupljene volilne skrinjice pa je znašal 1.119,00 EUR.

Stroški so se od leta 2013 znižali, ker se je Državna volilna komisija z Ministrstvom za notranje zadeve uspela dogovoriti, da večina upravnih enot skrinjice hrani na sedežih občinskih volilnih komisij oziroma upravnih enot, tako, da se v centralnem skladišču hrani samo še približno 1000 skrinjic, ki se jih dostavlja v 8 upravnih enot, ki nimajo možnosti hrambe.

Za razvoz volilnih skrinjic za izvedbo volitev v Evropski parlament 2014 bo strošek okoli 5000 evrov.

³ Cena na podlagi neobveznega informativnega povpraševanja glede cene volilne skrinjice iz februarju 2012.

Stroške izvedbe volilnih postopkov je mogoče še znižati, tako so bile volitve predsednika republike leta 2012 v primerjavi s stroški volitev predsednika republike v letu 2007 cenejše za 9,09% ali drugače povedano, prihranjenih je bilo več kot 500.000 evrov.

Uporaba volilnih skrinjic iz lepenke lahko pomeni naslednji korak v zniževanju stroškov izvedbe volilnih postopkov, saj so volilne skrinjice iz lepenke cenejše od sedaj predpisanih prosojnih, lažje jih je shranjevati, posledično bi v celoti odpadlo centralno skladiščenje volilnih skrinjic in prevoz volilnih skrinjic bi bil bolj racionalen, saj bi zavzele manj prostora pri prevozu.

Kot že navedeno naj bi bila prednost prosojnih volilnih skrinjic v tem, da je pred pričetkom glasovanja jasno vidno, da v njih ni izpolnjenih volilnih lističev in da se med potekom glasovanja jasno vidi, koliko volilnih lističev je bilo do tistega trenutka oddanih. Vendar je na drugi strani potrebno poudariti, da je na volišču prisoten volilni odbor, katerega dolžnost je skrbeti za zakonito izvedbo volitev, kar vključuje tudi pregled volilne skrinjice, ki mora biti pred začetkom prazna. Prosojne volilne skrinjice same po sebi torej niso prinesle ničesar k večji transparentnosti in zakonitosti izvedbe volitev.

Struktura stroškov izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor

Tabela: Prikaz strukture stroškov

Strošek	Vrednost	%
STROŠKI NADOMESTIL IN MATERIALNI STROŠKI VOLILNIH ORGANOV	2.618.598,90	61,27%
VOLILNE SKRINJICE	55.313,95	1,29%
GLASOVALNE NAPRAVE	232.480,70	5,44%
POŠTNI STROŠKI	671.491,75	15,71%
TISK IN DISTRIBUCIJA GLASOVNIC IN VOLILNEGA GRADIVA	489.799,73	11,46%
OPREMA VOLIŠČ - KARTONSKO GRADIVO	26.357,34	0,62%

STROŠKI INFORMACIJSKE PODPORE	141.583,59	3,31%
DRUGI STROŠKI	37.987,36	0,89%
SKUPAJ:	4.273.613,32	100,00%

Tabela: Primerjava stroškov predčasnih volitev v Državni zbor leta 2011 in volitev poslancev v Državni zbor leta 2008

	Predčasne volitve DZ 4.11.2011	Volitve DZ 21.9.2008	Povečanje / zmanjšanje stroškov	%
1. STROŠKI VOLILNIH ODBOROV	1.178.568,11	1.152.650,58	25.917,53	2,25
Dnevnice in kilometrina	1.085.702,16	1.086.365,90	-663,74	-0,06
Pavšal prispevki ZZ	92.865,95	66.284,68	26.581,27	40,10
2. MATERIALNI STROŠKI VOLILNIH KOMISIJ VE in OVK	1.403.145,62	1.416.330,40	-13.184,78	-0,93
Nadomestila in kilometrina članov VK VE OVK	1.008.454,66	1.001.353,77	7.100,89	0,71
Najem in čiščenje volišč	206.937,54	202.965,03	3.972,51	1,96
Podjemne pogodbe in študentsko delo	64.535,97	81.238,19	-16.702,22	-20,56

Drugi materialni stroški VK	123.217,45	130.773,41	-7.555,96	-5,78
3. STROŠKI ČLANOV DVK	36.885,17	62.864,92	-25.979,75	-41,33
Nadomestila in kilometrina	36.885,17	62.864,92	-25.979,75	-41,33
4. VOLILNE SKRINJICE	55.313,95	14.414,40	40.899,55	283,74
Dostava in prevzem na sedežih OVK	14.400,00	4.586,40	9.813,60	213,97
Čiščenje	14.804,35	9.828,00	4.976,35	50,63
Nakup volilnih skrinjic	24.990,00	0	24.990,00	0,00
Lepljenje grbov RS	1.119,60	0	1.119,60	0,00
5. GLASOVALNE NAPRAVE	232.480,70	34.589,01	197.891,69	572,12
Najem glas. naprav	32.832,00	0	32.832,00	0,00
Programska prilagoditev	72.476,58	9.389,01	63.087,57	671,93
Izobraževanje članov VO	57.334,60	10.680,00	46.654,60	436,84
Razvoz in pobiranje glas. naprav	50.476,14	8.640,00	41.836,14	484,21
Tehnična asistenca na dan glasovanja	18.337,06	5.880,00	12.457,06	211,85
Izplačilne vrečke	1.024,32	0	1.024,32	0,00
6. POŠTNI STROŠKI	671.491,75	557.447,93	114.043,82	20,46

Poštni stroški OVK	529.215,06	465.915,77	63.299,29	13,59
Poštni stroški DVK	142.276,69	91.532,16	50.744,53	55,44
7. TISK IN DISTRIBUCIJA	489.799,73	528.488,12	-38.688,39	-7,32
Publikacije za gospodinjstva (brošure)	34.077,58	51.711,41	-17.633,83	-34,10
Glasovnice	255.506,55	163.992,24	91.514,31	55,80
Navodilo za delo volilnega odbora	5.439,96	61.486,88	-56.046,92	-91,15
Pošiljke za glasovanje po poštujina/kompletiranje, etiketiranje	29.880,00	19.063,89	10.816,11	56,74
Vodenje projekta in dodatna dela	30.114,00	42.265,20	-12.151,20	-28,75
Knjiga - Predpisi o volitvah v DZ 2008		47.946,12	-47.946,12	-100,00
Ostalo tiskano gradivo in distribucija	134.781,64	142.022,38	-7.240,74	-5,10
8. OPREMA VOLIŠČ-KARTONSKO GRADIVO in ETIKETE	26.357,34	32.788,21	-6.430,87	-19,61
Kartonsko gradivo	10.448,20	17.232,76	-6.784,56	-39,37
Nalepke grb RS in selotejp s tiskom	6.103,20	8.144,85	-2.041,65	-25,07
Etikete za pečatenje skrinjic s poštnino	9.805,94	7.410,60	2.395,34	32,32

9. STROŠKI INFORMACIJSKE PODPORE	141.583,59	244.057,80	-102.474,21	-41,99
Kandidacijski postopek in prikaz rezultatov	68.945,59	134.380,00	-65.434,41	-48,69
Program evidenca OVK-kadrovski program	11.400,00	11.400,00	0	0,00
Program posebna volišča	9.120,00	19.440,00	-10.320,00	-53,09
Program vnos glasov	34.200,00	45.648,00	-11.448,00	-25,08
Operativno vzdrževanje-ure po naročilu	6.048,00		6.048,00	0,00
Ažuriranje spletne strani	4.320,00	19.440,00	-15.120,00	-77,78
Najem računalniške opreme	6.360,00	10.524,00	-4.164,00	-39,57
Dograditev programa in priprava tabel za 10 VE	1.190,00	3.225,80	-2.035,80	-63,11
10. DRUGI STROŠKI	37.987,36	47.122,62	-9.135,26	-19,39
Prevodi v ital. in madž.	1.717,98	3.536,75	-1.818,77	-51,42
Tuje delegacije	1.586,74	7.155,79	-5.569,05	-77,83
Drugi stroški vzdrževanja	1.087,85	0	1.087,85	0,00
Podjemne pogodbe	15.507,03	13.938,59	1.568,44	11,25

DVK				
Reprezentanca DVK	660,35	5.901,24	-5.240,89	-88,81
Pisarniški material DVK	1.175,25	5.386,94	-4.211,69	-78,18
Študentsko delo	3.841,51	11.203,31	-7.361,80	-65,71
MZZ - stroški DKP	refundacija 12.410,65	prerazporedite v 22.468,95	-10.058,30	0,00
SKUPAJ:	4.273.613,32	4.090.753,99	182.859,33	4,47

Iz tabele so razvidni stroški po strukturi in njihova primerjava med predčasnimi volitvami v Državni zbor v letu 2011 in volitvami v Državni zbor leta 2008. Prvi pogled na prikazano primerjavo stroškov pokaže, da so bili stroški izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor višji za 182.859,33 evrov, kar predstavlja povečanje za 4,47 odstotnih točk. Rezultati do določene mere odstopajo od dejanskega stanja, namreč:

1. pri prikazu stroškov za volilne skrinjice na volitvah v Državni zbor v letu 2008 niso prikazani stroški nakupa volilnih skrinjic, ki so bile za potrebe volitev nabavljene leta 2007 iz sredstev proračuna DVK za leto 2007;
2. pri prikazu stroškov za glasovalne naprave je potrebno upoštevati, da pri volitvah 2008 niso prikazani stroški nakupa 14 glasovalnih naprav in tudi ne stroški najema glasovalnih naprav, saj so bile uporabljene glasovalne naprave, ki so v lasti DVK. Manjši so tudi ostali stroški, saj je bilo na predčasnih volitvah uporabljenih 35 glasovalnih naprav več oziroma skupaj 55 glasovalnih naprav;
3. pri oceni poštnih stroškov, stroškov tiska ter distribucije glasovnic in drugega volilnega gradiva je potrebno upoštevati rast cen teh storitev od leta 2008 do izvedbe predčasnih volitev.

2. Cilji, načela, pogloblitve rešitve

2.1 Cilji

Izvedbo volitev in referendumov bi bilo potrebno še bolj racionalizirati, saj posamezna področja, ki imajo neposreden ali posreden vpliv na stroške, niso optimalno urejena, med drugim tudi uporaba prosojnih volilnih skrinjic. Dejanski stroški nabave, shranjevanja, čiščenja in prevozov so bistveno presegle stroške, ki jih je predvidela novela ZVDZ-B. Slednja je predvidevala višje stroške na začetku uporabe prosojnih volilnih skrinjic, ki pa naj bi se s časom zmanjševali. Pri čemer pa se ni moglo predvidevati, da bo določeno število skrinjic odtujeno, da bo skrinjice potrebno čistiti in da se stroški z leti ne bodo znižali.

Ne gre pa zgolj za upoštevanje racionalizacije z vidika direktnih stroškov, treba je upoštevati tudi ekološki vidik, saj so skrinjice izdelane iz lepenke ekološko sprejemljivejše. Po uporabi jih lahko brez težav recikliramo, prav tako so izdelane iz recikliranega odpadnega papirja in kartona. Tudi prevažanje volilnih skrinjic iz lepenke je lažje in bolj ekonomično, ker zasedejo

manj prostora in je potrebno opraviti manj prevozov. Zaradi manjšega volumna pa je tudi skladiščenje bolj enostavno in zahteva manjši prostor.

Ker se je aktualna ureditev v praksi izkazala za zelo neekonomično in iracionalno, je smotno, da se začne ponovno uporabljati volilne skrinjice iz lepenke in se preneha z nerazumno porabo sredstev. Varnost pred zlorabami se lahko zagotovi tudi na drugačen način kot zgolj z uporabo prosojnih volilnih skrinjic. Volilne skrinjice iz lepenke, v primeru, da so pravilno zapečatenе, nudijo enako stopnjo transparentnosti in varnosti kot prosojne volilne skrinjice. Če upoštevamo še dejstvo, da se pri uporabi volilnih skrinjic iz lepenke stroški bistveno znižajo oziroma v določeni meri odpadejo (čiščenje, lepljenje grbov), ni razloga, da bi v praksi vztrajali pri uporabi prosojnih volilnih skrinjic.

Namen uvedbe prosojnih volilnih skrinjic je bil zagotoviti večjo transparentnost volitev in onemogočanje zlorab na voliščih. Njihova prednost naj bi bila predvsem v tem, da je pred pričetkom glasovanja jasno vidno, da v njih ni že v naprej izpolnjenih volilnih lističev in da se tekom glasovanja jasno vidi koliko volilnih lističev je bilo do tistega trenutka oddanih. Če bi želeli najučinkoviteje izkoristiti omenjene zelene prednosti, bi morali uporabljati steklene volilne skrinjice, saj je njihovo polnjenje še bolj razvidno kot pri plastičnih volilnih skrinjicah. Vendar bi tudi pri uporabi steklenih volilnih skrinjic, enako kot pri plastičnih prosojnih skrinjicah, naleteli na enake težave, saj bi jih prav tako bilo potrebno čistiti in shranjevati. Poleg tega bi za glasovanje s pomočjo steklenih volilnih skrinjic morali uporabljati kuverte, v katerih bi se oddajalo volilne lističe, da ne bi bilo razvidno, kako je oseba glasovala. To bi še dodatno povečalo stroške izvedbe volitev.

Dejstvo je tudi, da v večini evropskih držav zakonodaja ne določa, kakšne naj bodo volilne skrinjice. Uporabljeni material za volilne skrinjice se od države do države razlikuje – uporabljajo se volilne skrinjice iz lepenke, plastike ali lesa, lahko so transparentne ali ne-transparentne. Iz tega sledi, da je zakonska določba o tem, kakšne naj bodo volilne skrinjice, dejansko še en primer nepotrebne prenormiranja v slovenski zakonodaji, ki bi ga bilo smotno opustiti. Sama prosojnost volilnih skrinjic ne zagotavlja večje demokratičnosti ali zakonitosti volilnega postopka, le-ta je odvisen od doslednega upoštevanja ostalih pravil, ravnanja z glasovalnimi listki pred začetkom volilnih postopkov, shranjevanje volilnih listkov in skrinjic pred volitvami, pregled volilnih skrinjic pred začetkom volilnih postopkov ter ravnanja z njimi po zaključku glasovanja in v fazi preštevanja, za kar so zadolženi volilni odbori na voliščih ter volilne komisije.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih ekonomičnosti in racionalnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Upoštevajoč glavni cilj in načela, na katerih temelji predlog zakona, je poglavitna rešitev predloga zakona prihranek javnih sredstev za izvedbo volitev in referendumov. Kot je bilo navedeno zgoraj, je DVK od začetka uporabe prosojnih volilnih skrinjic za izvedbo zgolj sedmih glasovanj porabila 510.895,50 EUR. Če bi še naprej uporabljali volilne skrinjice iz lepenke, bi se stroški glasovanj znižali na 5.719,56 EUR. Stroški za uporabo prosojnih volilnih skrinjic presegajo stroške uporabe volilnih skrinjic iz lepenke do te mere, da bi bila njihova nadaljnja uporaba popolnoma neracionalna.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Spremembe in dopolnitve zakona prinašajo možnost prihrankov.

4. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

4.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Avstrija

Tip volilnih skrinjic ni zakonsko določen. Material, iz katerega so izdelane, je lahko različen, večinoma pa so izdelane iz plastike s pločevinastim pokrovom.

Belgija

Za glasovanje z volilnimi listki se uporabljajo volilne skrinjice, ki so navadno izdelane iz lesa.

Češka

Po pravilih, ki urejajo volitve, mora biti volišče opremljeno z volilno skrinjico in prenosno volilno skrinjico. Kakšna mora biti volilna skrinjica, ni podrobneje določeno. Navadno se uporabljajo ne-transparentne plastične volilne skrinjice.

Danska

Skladno z Zakonom o parlamentarnih volitvah morajo biti volilne skrinjice takšne, da iz njih ni mogoče dobiti volilnih listkov, ne da bi odprli pokrov. Volilne skrinjice morajo biti zaklenjene in zapečatenene. Pravila pa ne določajo iz kakšnega materiala morajo biti.

Latvija

Zakonodaja ne določa materiala, iz katerega naj bi bile izdelane volilne skrinjice. Po pravilih centralne volilne komisije morajo biti volilne skrinjice zaprte in imeti odprtino na pokrovu. V praksi so izdelane iz različnih materialov – lepenke, lesa ali plastike.

Madžarska

Zakonsko ni določeno iz kakšnega materiala naj bodo volilne skrinjice, a v praksi se uporabljajo iz lepenke izdelane volilne skrinjice.

Nemčija

Volilne skrinjice morajo biti zaprte s pokrovom, na katerem mora biti največ 2 centimetra široka odprtina. Material iz katerega mora biti izdelana volilna skrinjica ni določen. (§ 51, 2. odstavek Zveznega volilnega zakonika).

Nizozemska

Uporabljajo se volilne skrinjice, ki so izdelane iz plastike, vendar ni nujno, da so transparentne.

Poljska

V predpisih ni določeno kakšna mora biti volilna skrinjica. Poljska državna volilna komisija je v svojih smernicah določila, da morajo biti volilne skrinjice ne-transparentne in dovolj velike, da zadoščajo za vse volilne listke. Izdelane morajo biti tako, da je od trenutka, ko se jih zapre in zapečati, pa do trenutka, ko se jih odpre po končanem glasovanju, nemogoče vanje vstaviti volilni listek na drugačen način kot skozi odprtino, ki je temu namenjena oziroma iz nje vzeti oddani volilni listek do konca glasovanja.

Slovaška

Uporabljajo iz lepenke izdelane volilne skrinjice.

4.2 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ne prenaša določb direktiv Evropske unije oziroma ni sprejet z namenom usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V tretjem odstavku 64. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1 in 54/07 – Odl.US: U-I-7/07-22) se črta besedo »prosojnih«.

2. člen

(končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Sprememba tretjega odstavka 64. člena je potrebna, saj se je uporaba prosojnih volilnih skrinjic v praksi izkazala za izrazito neekonomično in neracionalno. DVK je od leta 2007 do konca izvedbe predčasnih volitev v Državni zbor, torej za izvedbo sedmih glasovanj porabila skupaj 510.895,50 EUR. Gre za neracionalno visoko vsoto denarja, če upoštevamo dejstvo, da bi sredstva za izvedbo istega števila glasovanj, ob uporabi volilnih skrinjic iz lepenke, znašala zgolj 5.719,56 EUR. To kaže na dejstvo, da z vidika stroškov izvedba glasovanj na volitvah in referendumih ni optimalno urejena. Predvidevanja, da bo uporaba prosojnih volilnih skrinjic povzročila višje stroške zgolj na začetku, kasneje pa se bodo le-ti znižali, so se izkazala za napačna. Ponovna uvedba volilnih skrinjic iz lepenke, ki bi sledila zakonski spremembi 64. člena, bi bistveno znižala stroške izvedbe volitev in referendumov, ob tem pa bi se ob pregledu volilnih skrinjic pred začetkom glasovanja in njihovem pravilnem pečatenju ohranila transparentnost, ki naj bi jo zagotavljale prosojne volilne skrinjice.

K 2. členu

S tem členom se določa, da začne sprememba zakona veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

64. člen

Za vsako volišče se določi poseben prostor. Prostor, kjer se glasuje, mora biti urejen tako, da je zagotovljeno tajno izpolnjevanje glasovnice. Volišče mora biti opremljeno na način, ki preprečuje opazovanje volivca pri izpolnjevanju glasovnice.

Za volišče se šteje zgradba, v kateri se glasuje, dvorišče te zgradbe in določen prostor okrog zgradbe.

Volilne komisije pripravijo pravočasno za vsa volišča, ki so jih določile, potrebno število prosojnih glasovalnih skrinjic, tiskane glasovnice in drugo volilno gradivo.

Na volišču je treba razobesiti razglase s seznamami list kandidatov, o katerih se glasuje.